

Joel, Obadja och Jona

Nycklar

1. Joels bok

Liksom många andra profetböcker i Gamla testamentet handlar förkunnelsen i Joels bok om både dom och upprättelse/frälsning. På så sätt är boken en typisk profetbok. Det unika med budskapet i Joels bok är löftet om Guds andes utgjutande över hela Guds folk, något som i Nya testamentet ses som uppfyllt på den första pingstdagen.

Bokens bildspråk är expressivt och konkret. Profetorden är en utmaning till omvändelse.

2. Obadjaboken

Obadjaboken är Gamla testamentets kortaste skrift. Två begrepp kan sammanfatta bokens innehåll: "Edom" och "Herrens dag". Edom var ett släktfolk till israeliterna och här anklagas de för att inte har uppträtt som vänner utan som fiender i samband med Jerusalems förstöring. Herrens dag är hos de gammaltestamentliga profeterna den dag då Herren på ett särskilt sätt ska visa sig i historien för att upprätta Israel och straffa dess fiender.

3. Jonaboken

Olik alla andra profetböcker i Gamla testamentet skildrar Jonaboken en profets liv och inte hans förkunnelse – med undantag av en enda rad. Den konstrika berättelsen handlar om lydnad och olydnad, om brottnig med gudsbilder och med Gud själv och om att Guds ord gäller även utanför Israel.

Fakta

Författare:

De tre små profetböckerna har alla namn efter de profeter vars förkunnelse respektive liv de skildrar. Precis som i många andra fall i Gamla testamentet är frågan om författarskap osäker. Dels tycks inte den frågan ha varit särskilt intressant, dels såg man troligen ganska annorlunda på själva saken. Vem som hållit i pennan var inte viktigt.

Tid:

Alla tre böckerna är svårdaterade, eftersom deras överskrifter inte innehåller någon tidsangivelse, vilket annars brukar vara fallet. Joels bok och Jonaboken dateras på innehållsliga grunder ofta till tiden mellan 700 och 400 före Kristus och Obadjaboken på liknande grunder till 500-talet före Kristus. I samtliga fall är dateringen osäker.

Bakgrund:

De tre böckerna ingår i den så kallade Tolvprofetboken, alltså samlingen av tolv små profetskrifter (Hosea till Malaki) som i judisk tradition räknades som en bok.

Måndag:

Läs Joel 1

Inledningen på Joels bok är en anklagelse mot Israels folk, och inte minst folkets ledare uppmanas att klaga och sörja på grund av de plågor som drabbar landet. Mot det som hemsöker hjälper inget annat än Guds ingripande.

Om dessa ord var riktade till dig hur skulle du reagera?

Tisdag:

Läs Joel 2:1-17

Temat i denna del av Joels bok är Herrens dag. Vad står Herrens dag för i Gamla testamentet? I Nya testamentet talas i stället om Jesu Kristi dag eller Människosönens dag (ibland: en av Människosönens dagar). Vad innebär den förändringen?

Uppmaningen i profetens förkunnelse är att fasta. Vilken roll spelar fasta i ditt liv som kristen?

Onsdag:

Läs Joel 2:18 - 32

Med denna del av boken inleds löftena eller Guds svar på det som tidigare predikats. Vad är det som Herren lovar?

Hur är Guds ande synlig i dag i det sammanhang där du är med?

Torsdag:

Läs Joel 3

Tidigare uppmanades till fasta inför Herrens dag, här ges löfte om dom och upprättelse på Herrens dag. Vilka tankar och känslor väcker talet om dom hos dig?

I Nya testamentet talas om Jesu Kristi dag. Vad innebär den dagen?

Den yttersta tiden, Kristi återkomst, de dödas uppståndelse – allt detta hör till den nytestamentliga undervisningen och den kristna tron. Men hur predikas och talas det om det i dag?

Fredag:

Läs Obadjas bok

Precis som Joels bok kan Obadjas bok delas in i en domsdel och en frälsningsdel. Här gäller domen Edom och frälsningen Juda/Israel.

Teologiskt antyds att det som hände när Jerusalem förstördes var ett straff som Gud låg bakom. Gud använde delvis edomiterna för att utföra det. Vad säger dessa antydningar om Gud? Hur kan vi tänka kring denna problematik som har att göra med Gud både som historiens Herre och som den outgrundlige?

Lördag:

Läs Jona 1-2

Jonaboken är mångfasetterad. Denna första del handlar i hög grad om lydnad och kallelse. Hur reagerar Jona på Guds kallelse? Hur reagerar Gud på Jonas svar? Vilken kallelse har du fått som kristen?

Vad handlar kapitel 2 om? Och vad säger kapitlet om Gud?

Söndag:

Läs Jona 3-4

Jona fick förnyat uppdrag. Hur svarar Jona denna gång? Vad blir följden av hans predikan? Hur reagerar Jona på Guds barmhärtighet? Vad lärde sig Jona om Gud?

Hur hanterar du ditt missnöje med Gud, om du någon gång känner missnöje? Vad har din erfarenhet lärt dig om Gud?